

دولت مقصر نیست، ما مقصریم!

مجتبی لشکرپلوی

کارشناس مسائل اقتصادی

طبق آخرین داده‌ها، ما هر روز به عنوان یک انسان چیزی بیش از ۳۵ هزار تصمیم می‌گیریم، مثلاً استین کوتاه بپوشیم در خانه یا یقه اسکی، یک مسیر کوتاه را پیاده برویم یا اسنپ بگیریم؛ یا اینکه غذا قیمه سفارش بدهیم یا از خانه نان و پنیر ببریم سرکار. حالا ما این تصمیمات را چگونه می‌گیریم؟ بر اساس اطلاعاتی که از محیط دریافت می‌کنیم. اگر اطلاعاتی که از محیط دریافت می‌کنیم تغییر کند، تصمیم الف تبدیل می‌شود به تصمیم ب. مشکل کجا ظهور می‌کند؟ وقتی که یک نفر پیدا شود و اطلاعات غلط به ما بدهد، مثلاً به ما بگوید که قیمت قیمه ۲ هزار تومان است و قیمت پنیر ۱۰۰ هزار تومان. خوب همه ما تصمیم می‌گیریم که سرکار قیمه سفارش بدهیم و آخر ماه که می‌شود می‌فهمیم که او!؛ قیمت قیمه ۲۰۰ هزار تومان بوده و قیمت پنیر ۱۰ هزار تومان! داستان دولتی که در قیمت‌گذاری مداخله وسیع و ناپجا می‌کند چنین است. دولت با نیت کاملاً خیر تلاش می‌کند که نرخ تسهیلات بانکی را پایین نگه دارد (دست‌کاری در قیمت). چه اتفاقی رخ می‌دهد؟ تسهیلات بانکی حکم طلا را پیدا می‌کند. به همین خاطر است که وام چاق‌کن‌ها (همان کارچاق‌کن‌های بانکی تخصصی در بانک‌ها) برای شما وام جور می‌کنند و سه درصد هم می‌گیرند و شرکت‌ها هم راضی هستند. چرا؟ چون در اقتصادی که تورم‌ش ۴۵ درصد است شما هر وام با نرخ‌های جذاب اینچنینی بگیری در لحظه اخذ وام برنده‌ای. کسی به طنز می‌گفت: فقط کافی است کاغذهای بانک مرکزی را تبدیل‌کنید به کاغذ دیگرو در آنرا نگه دارید، باز هم برنده‌اید! در مورد دارو خود من به راحتی دارو می‌خرم، نصفه و نیمه مصرف می‌کنم و اصلاً نگران استفاده بهینه آن نیستم. چرا؟ چون قیمت به من می‌گوید که چنین رفتار کن. قیمت‌ها از کجایی آیند از دولت محترم! اسراف‌نان، قاچاق دارو و اتلاف انرژی، زدوبند بانکی و مسائلی از این دست، اموری نیستند که با توصیه اخلاقی و کمپین‌های اجتماعی به شکل ریشه‌ای حل و فصل شوند. این پدیده‌ها حاصل همین سیگنالیگنگ غلط‌اند. ما مدت‌هاست که به جامعه (همان خلبانان) سیگنال غلط می‌دهیم و اکنون در آستانه سقوط هستیم. اگر این سیگنالیگنگ اصلاح نشود اجساد ما را باید از چند فرستگی زیر دریا جمع‌کنند. تازاری‌های آب و انرژی و بانکی و بودجه حاصل قیمت‌گذاری غلط دولتی است. کاش یک نفر پیدا شود به همه ما حالی‌کند که داداش داری اشتباه می‌زنی! پس باید قیمت‌ها را آزاد کنیم آن هم یک شبه؟ قطعاً نه! جامعه‌ای را که به یک نظم ولو‌اشتباه خودکوره، بنیادیک‌شبه درمان کرد، به آرامی، به تدریج و هماهنگ، نه اینکه فقط قیمت انرژی (هزینه‌خانوار) تغییرکند اما دستمزدها (درآمد خانوار) نه. آیا مشکل ما فقط قیمت‌گذاری غلط است؟ قطعاً نه! نهادها و سیاست‌ها دو مقصر دیگرنده که فعلاً از آن‌ها می‌گذریم. دولت با دست‌کاری در قیمت‌ها، بزرگ‌ترین اخلاکگر اقتصادی است. بلدیم سلطان سکه را اعدام کنیم، اما هیچ وقت سلطان سیگنالیگنگ غلط را اعدام نمی‌کنیم! چرا؟ او بیخ بخش بزرگی از جامعه ما هنوز قبول دارد که دولت باید‌کاری کند. دولت باید قیمت‌گذاری کند. دولت باید بگیرد و ببندد. دولت باید قیمت‌ها را پایین بیاورد، بالا ببرد و... دولت مقصر نیست، ما مقصریم، همه ما!

خبر

محمدباقر قالیباف:

همه باید برای افزایش اعتماد در جامعه تلاش کنند

آرمان ملی؛ رئیس مجلس با بیان اینکه در آستانه ۹ دی روز بصیرت قرار داریم، اظهار داشت: تأکید رهبر معظم انقلاب بر جهاد تبیین به خصوص در زمانی که دشمن باتمام ابزار خود تلاش دارد در جنگ نابرابر ترکیبی و ششاختی که راه انداخته است، ذهن ملت ایران و امت اسلام را از باورها و ارزش‌های خود دور نگاه دارد، نشان می‌دهد که امروز بیش از هر زمان دیگری به «بصیرت» نیازمندیم. محمد باقر قالیباف در ادامه با بیان اینکه دشمن در چند دهه قبل از طریق جنگ سخت به دنبال بلعیدن منابع ما بودند، گفت: امروز این جنگ به صورت نرم و اتکا به قدرت هوشمند انجام می‌شود. رئیس قوه مقننه با تأکید بر اینکه هر کجا هستیم باید در راه خدا گام برداریم، اظهار داشت: خداوند در قرآن فرموده است مشتری شما در این دنیا صرفاً من هستم و بهای شما نیز بهای بهشت است و اگر مجاهد راه خدا باشید، بهای بهشت را دارید. از این رو اگر خود را به هر چیز و هر کس غیر از خدا بفروشیم، آزان فروخته‌ایم. قالیباف تأکید کرد: ما عمر، روح، فکر، ذهن، جسم و قوت خود را با صاحب اصلی آن معامله می‌کنیم، لذا باید هر صبحی که از خواب بر می‌خیزیم به این نکته توجه کنیم که قرار است امروز در چه مسیری گام برداریم. رئیس مجلس با اشاره به اینکه قطعاً زندگی در ابعاد مختلف خود از حوزه مادی گرفته تا معنوی در حوزه فردی تا خانواده و جامعه، دارای فراز و نشیب و سختی است، یادآور شد: حضرت امام (ره) می‌فرمایند، کار برای خدا هرگز دلسردی به همراه ندارد و اگر روزی از زندگی مادی و معنوی خود خسته شدید باید به خاطر بیاوریم که کار برای خدا خستگی ندارد که کار برای خدا ضمانت الهی را برای اجر دنیوی و اخروی به همراه دارد. وی همچنین با اشاره به اینکه در همه جوامع از سطح خانواده گرفته تا ملی در حوزه‌اداری یا میدان رزم، اعتماد بزرگ‌ترین سرمایه است، عنوان کرد: همه ما باید تلاش کنیم تا سرمایه اعتماد را در جامعه افزایش دهیم؛ همین اعتماد رمز موفقیت در دوران دفاع مقدس بود. اگر این اعتماد وجود داشته باشد، سایر ویژگی‌های بعدی نیز به دنبال آن خواهد آمد اما زمانی که اعتماد در یک جامعه از بین برود، محبت، گذشت، انسجام، رابطه عاطفی و خیر و برکت از بین خواهد رفت و در کنار آن سختی، بی‌انگیزگی، اختلاف، سرخوردگی، غیبت و دروغ به وجود می‌آید.

آرمان ملی

غلامعلی دهقان در گفت وگو با «آرمان ملی»:

چانه‌زنی پزشکيان برای عدم اجرای لايحه حجاب هنر بزرگی بود

در حوزه اجتماعی می‌توان به دولت پزشکيان نمره بالایی داد

پزشکيان نگاه حاکمیت را در زمینه اجتماعی از

سلبی به ایجابی تغییر داد

آرمان ملی— احسان انصاری: پزشکيان در حالی وعده رفع فیلترینگ را در مرحله اول آغاز کرده که مخالفان دولت هجمه گسترده‌ای علیه این اقدام دولت آغاز کرده‌اند. با این وجود به نظر می‌رسد رفع فیلترینگ واتس‌اپ و گوگل پلی در راستای تقویت پایگاه اجتماعی دولت بوده و توانسته تا حدودی حامیان پزشکيان را نسبت به تحولات و گشایش‌های احتمالی آینده امیدوار کند. «آرمان ملی» در این زمینه با غلامعلی دهقان فعال سیاسی گفت‌وگو کرده است. دهقان معتقد است: «از فردای تحریم‌ها انگار هر دولتی روی کار می‌آید با مشکلاتی مثل افزایش قیمت ارز و طلا و سکه روبه‌رو می‌شود. سکه صد هزار تومانی زمان احمدی‌نژاد در زمان تحویل دولت به حسن روحانی به یک

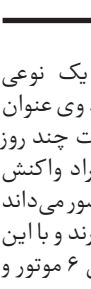
میلیون رسید. همین سکه تمام بهار آزادی در هنگام تحویل به شهید رئیسی به ده میلیون رسید و در هنگام تحویل دولت سیزدهم به دولت پزشکيان به چهل میلیون رسید. وضعیت ارز هم همین‌طور از یک دولت به دولت دیگر با افزایش روبه‌رو بود. قیمت طلا هم همین‌طور بود. مثلاً در آغاز دولت رئیسی یک گرم طلا سه میلیون بود و در پایان همین دولت یعنی همین خرداد قیمت یک گرم طلا سه میلیون و چهارصد هزار تومان بود. الان هم که باز افزایش دارد. باید منتظر آینده ماند تا با دیپلماسی حکیمانه و به خصوص رفع تحریم‌های اقتصادی، دولت پزشکيان بتوانند در حوزه اقتصادی هم حرف‌های شنیدنی داشته باشند». در ادامه محصل این گفت‌وگو رامی‌خوانید.

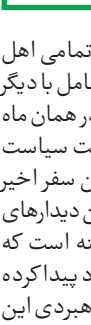
محمد جواد ظریف با بهره‌گیری از تجارب ذی‌قیمتی که در سیاست خارجی دارد، توانسته با اتخاذ سیاست دیپلماسی عمومی‌گام‌های خوبی در تعامل با مردم دیگر کشورها بردارد

بیشترین انتقادها به دولت پزشکيان از سوی مردم در زمینه اقتصادی بوده که به نظر می‌رسد تغییری در سرفه مردم ایجاد نشده است. این در حالی است که بهبود وضعیت مردم نقش تعیین‌کننده‌ای در قضاوت دولت در بین افکار عمومی جامعه دارد. دیدگاه شما در این زمینه چیست؟

بله. همین‌طور است. از فردای تحریم‌ها انگار هر دولتی روی کار می‌آید با مشکلاتی مثل افزایش قیمت ارز و طلا و سکه روبه‌رو می‌شود. صد هزار تومانی زمان احمدی‌نژاد در زمان تحویل دولت به حسن روحانی به یک میلیون رسید. همین سکه تمام بهار آزادی در هنگام تحویل به شهید رئیسی به ده میلیون رسید و در هنگام تحویل دولت سیزدهم به دولت پزشکيان به چهل میلیون رسید. وضعیت ارز هم همین‌طور از یک دولت به دولت دیگر با افزایش روبه‌رو بود. قیمت طلا هم همین‌طور بود. مثلاً در آغاز دولت رئیسی یک گرم طلا یک میلیون بود و در پایان همین دولت یعنی همین خرداد گذشته، قیمت یک گرم طلا سه میلیون و چهارصد هزار تومان بود. الان هم که باز افزایش دارد. باید منتظر آینده ماند تا با دیپلماسی حکیمانه و به خصوص رفع تحریم‌های اقتصادی دولت پزشکيان بتوانند در حوزه اقتصادی هم حرف‌های شنیدنی داشته باشند. من به آینده دولت پزشکيان امیدوارم و معتقدم گفتمان پزشکيان دارای چند ویژگی است. نخست اینکه حلقه وصل بین سنت‌گرایی و مدرنیسم است. دوم اینکه گفتمان پزشکيان حلقه وصل اقوام ایرانی نیز به شمار می‌رود. از سوی دیگر پزشکيان با گفتمانی که دنبال می‌کند به حلقه وصل ولایت فقیه و توده‌های مردم نیز تبدیل شده است. من فکر می‌کنم ۱۶ میلیون نفری که به پزشکيان در انتخابات رأی دادند شاید از نظر کمی نسبت به روسای جمهوری دیگر کمتر باشد، اما از نظر کیفی ارزش بیشتری دارد. همین‌که اصولگرایان در انتخابات پیروز نشدند، در حالی که در سال‌های اخیر آنان قدرت را در اختیار داشتند، نشان می‌دهد که پزشکيان چنان هنر بزرگی کرده که در انتخابات به پیروزی دست پیدا کرده است. از سوی دیگر پزشکيان حلقه وصل مطالبات کسانی است که در انتخابات شرکت نکردند و یا در دور دوم با آکراه در انتخابات شرکت کردند. همه این مسائل باعث می‌شود نسبت به آینده امیدوار بود و انتظار داشت پزشکيان تا حدی که شرایط برای وی فراهم باشد به وعده‌هایی که به مردم داده عمل‌کند.

برخوردی نمی‌شود و گویا یک نوعی مصونیت برای آنها وجود دارد. وی عنوان کرد: سخنگوی جبهه اصلاحات چند روز پیش نسبت به اقدام این افراد واکنش نشان داد. البته شاید وزارت کشور می‌داند که این‌ها الان پشتوانه‌ای ندارند و با این اتفاقی که افتاد و همین ۵ الی ۶ موتور و نهایت ۱۰ موتور که به خیابان آمدند مشخص شد که این افراد هیچ پشتوانه‌ای ندارند و فقط همان بلندگویشان است که صدایشان را بلند کرده است. در گذشته هم از طریق واکنش نشان می‌دهند و خلاف بودن آن را اعلام می‌کنند. همین چند روز پیش چند بچه در شهرستان بابل در مازندران با هم شادی کردند و ما منتظریم که ببینیم چه اتفاقی می‌افتد اما معمولاً در چنین مواقعی بلافاصله مقامات به صف می‌شوند و خط و نشان می‌کشند و مدیران توسط دستگاه‌های مربوطه عزل می‌شوند. اما متأسفانه نسبت به این جماعت چنین

اصلاحات، نشان از روحیه مدارای جمعی با تمامی اهل سیاست دارد. در حوزه سیاست خارجی هم تعامل با دیگر کشورها سرلوحه کار بوده است. سفر پزشکيان در همان‌ماه اول به اربیل و سلیمانیه عراق گام مهمی جهت سیاست درست ما یا همسایگان را نشان داد. همچنین سفر اخیر پزشکيان به مصر هم قابل توجه بود. علاوه بر این دیدارهای وزیر خارجه طی همین مدت بیانگر این نکته است که دیپلماسی در کنار میدان بیش از گذشته نمود پیدا کرده است. ضمن اینکه محمد جواد ظریف معاون راهبردی این دولت هم با بهره‌گیری از تجارب ذی‌قیمتش در سیاست خارجی توانسته با اتخاذ سیاست دیپلماسی عمومی‌گام‌های خوبی را در تعامل با مردم دیگر کشورها بردارد.

در بین این دو سر طیف افرادی مانند قالیباف و رضایی و حزب مولفه نیز حضور دارند. آقای جلیلی در مناظرات انتخاباتی از اینکه خوانش وی از اسلام را نزدیک به طالبان می‌دانستند، ابراز ناراحتی کرد. البته من معتقدم آقای جلیلی حق داشت که در این زمینه نارحت شود. در همان زمان انتخابات عکس‌هایی از آقای جلیلی منتشر شد که با خانم‌هایی کم حجاب عکس گرفته بود و مخالفتی نیز با این موضوع نداشت. من با این شبیه‌سازی‌ها موافق نیستم، اما معتقدم رگه‌هایی از طالبانیسم در خوانش طیفی از اصولگرایی وجود دارد. البته ما باید این درک را داشته باشیم که اگر یک اصولگرایی را دیکال حرفی می‌زند، به حساب همه جریان اصولگرایی نگذاریم. نکته دیگری که در این زمینه وجود دارد این است که این نوع رفتار و گفتار اصولگرایان

در حوزه سیاسی دیدار پزشکيان با بخش قابل توجهی از جناح‌ها و شخصیت‌های سیاسی از پایداری تا جبهه اصلاحات، نشان از روحیه مدارای جمعی با تمامی اهل سیاست دارد

سید محمود میرلوحی:

خودسرها به قانون پایبند نیستند

نکرده است. وی افزود: اگر جریان‌هایی که الان به عنوان حامی دولت شناخته می‌شوند بخواهند همین امروز در جایی جمع شوند، می‌بینیم که قدرتی با سرعت بخش‌های مختلف و دستگاه‌های مختلف واکنش نشان می‌دهند و خلاف بودن آن را اعلام می‌کنند. همین چند روز پیش چند بچه در شهرستان بابل در مازندران با هم شادی کردند و ما منتظریم که ببینیم چه اتفاقی می‌افتد اما معمولاً در چنین مواقعی بلافاصله مقامات به صف می‌شوند و خط و نشان می‌کشند و مدیران توسط دستگاه‌های مربوطه عزل می‌شوند. اما تجمع داشتند اما وزارت کشور موافقت

و چند عکس می‌گرفتند و بعد در رسانه‌های مرتبط با خودشان منتشر می‌کردند. سید محمود میرلوحی گفت: اما این بار اتفاقی که افتاده این است که همان‌طور که ملاحظه کردید در حرکت روز گذشته از سوی این افراد هیچ‌کسی از نمازگزاران آن‌ها خا صمراهی نکرد. این‌ها هم چیز جدید و حسنی نیستند و متأسفانه افراد خودسری هستند که به هیچ قانون و ضابطه‌ای یعنی همین ضوابطی که فعلاً مانع حضور دیگران است هم پایبند نیستند. الان مدت‌هاست که جریان‌های مختلف و برخی از احزاب از قبل از ۱۴۰۱ و بعد از سال ۱۴۰۱ رسماً تقاضای تجمع داشتند اما وزارت کشور موافقت

تلنگر

نتایج دیدار با روس‌ها

آغاز ساخت راه‌آهن رشت—آستارا

امیدها برای بهره‌برداری از راه‌آهن رشت—آستارا واستارت ساخت آن بعد از آغاز جنگ روسیه با اوکراین و تحریم‌های گسترده غرب علیه روسیه تا حدود زیادی زنده شد. ساخت این راه در حالی قرار است در سال ۲۰۲۵ آغاز شود که در توسعه زیرساخت‌های منطقه‌ای بسیار می‌تواند مهم باشد. این پروژه که نزدیک به دو دهه به تعویق افتاد و به نوعی اتصال راه‌آهن قزوین—رشت، به عنوان بخشی از شاخه غربی کریدور ریلی شمال—جنوب، از سال ۱۳۸۱ آغاز شده بود، در اسفندماه سال ۱۳۹۷ تکمیل شد تا امیدها برای تکمیل اتصال کامل این کریدور ریلی از خلیج فارس تا مسکو افزایش یابد. این پروژه و این کریدور یک مسیر تجاری استراتژیک است که روسیه، آذربایجان و ایران را به هم متصل می‌کند. این مسیر تجاری به قدری برای ایران مهم و حیاتی است که مسعود پزشکيان، اخیراً در گفت‌وگو با معاون نخست‌وزیر روسیه، راه‌آهن را به عنوان سنگ بنای استراتژی اقتصادی ایران دانسته و بر اهمیت آن تأکید کرده است.

روسیه نیز با حمایت ولادیمیر پوتین، از این پروژه به عنوان بخشی جدایی‌ناپذیر برنامه تجاری منطقه‌ای روسیه یاد کرده است، اما دیدار دیپلماتیک فرانزه صادق وزیر راه و شهرسازی با همتای روس خود بیشتر پیرامون راه‌آهن رشت—آستارا بود. یعنی مهم‌ترین محور مذاکرات و گفت‌وگوی دو هیات ایران و روسیه درباره نحوه همکاری دو کشور در زمینه احداث راه‌آهن رشت آستارا و همکاری در زمینه توسعه کریدور شمال جنوب بود. فرانزه صادق در این دیدار با اشاره به تأکید رئیس‌جمهور و معاون اول، بر ضرورت توسعه تعاملات و سرعت بخشی به پروژه‌های مشترک در دیدار با نمایندگان روسیه، خاطرنشان کرد: کریدور شمال—جنوب و ضرورت تجاری کردن آن، اهمیت فوق‌العاده‌ای برای ایران دارد. به همین دلیل هم‌زمان با ایجاد زیرساخت‌های جدید، لازم است بهره‌برداری از زیرساخت‌های موجود نیز انجام شود و حجم ترانزیت در آن افزایش یابد. ویتالی ساوولیف نماینده رئیس‌جمهور روسیه در کریدورهای بین‌المللی، نیز در این دیدار، کلید حل و فصل مسائل موجود را در دستان وزیر راه و شهرسازی ایران دانست و از دعوت پزشکيان از سوی پوتین برای سفر به مسکو در اواسط ژانویه خبر داد و افزود: امیدواریم با همکاری یکدیگر به سرعت برای پیشبرد توسعه ظرفیت کریدور شمال جنوب اقدام کنیم. برای ایران، روسیه و آذربایجان، راه‌آهن فراتر از یک پروژه زیرساختی بوده و یک ضرورت استراتژیک است. چرا که احداث خط‌آهن رشت—آستارا نقش زیادی در ترانزیت کالا و مسافر میان ایران و کشورهای منطقه و حتی فرامنطقه خواهد داشت و کشورهایی مثل آذربایجان و روسیه می‌توانند از کوتاه‌ترین مسیر به خلیج فارس و آب‌های آزاد متصل شده و در هزینه‌های خود نیز صرفه‌جویی کنند.

همکاری مشترک

آنطور که یکی از سایت‌های معتبر کشور آذربایجان گزارش داده است، پیش‌بینی می‌شود راه‌آهن رشت—آستاراپس از راه‌اندازی، سالانه ۱۵ میلیون تن بار جابه‌جا کند و ظرفیت آن حتی تا ۳۰ یا ۵۰ میلیون تن افزایش یابد. این اتصال افزایش یافته نه تنها تجارت بین کشورهای شرکت‌کننده را تقویت می‌کند، بلکه کریدور شمال جنوب را به عنوان یک جایگزین مناسب برای مسیرهای دریایی سنتی مانند کانال سوئز قرار می‌دهد. در سال ۱۴۰۱ وزیر وقت راه و شهرسازی از هزینه یک میلیارد دلاری ساخت راه‌آهن رشت—آستارا خبر داده و یک مقام مسئول در شرکت ساخت و توسعه هزینه ساخت این پروژه را ۱۷٫۱ هزار میلیارد تومان عنوان کرده بود. اما حالا روسیه و ایران متعهد شده‌اند که به‌طور مشترک برای ساخت این بخش ۱۶۰ کیلومتری سرمایه‌گذاری کنند و روسیه ۱/۳ میلیارد یورو اعتبار دولتی ارائه کند. در همین حال، آذربایجان برای حمایت از تلاش‌های ایران، وام ترحیحی ۵۰۰ میلیون دلاری اعطا کرده است. راه‌آهن رشت—آستارا، بخشی از کریدور شمال جنوب است که با تکمیل این قطعه، کریدور ریلی شمال جنوب ایران فعال خواهد شد و آب‌های خلیج فارس، دریای عمان و اقیانوس هند از طریق جاده و راه‌آهن به قفقاز، آسیای میانه، روسیه و همچنین اروپای شمالی و شرقی متصل می‌شود. در قالب طرح تکمیل دالان حمل و نقل شمال جنوب تاکنون خط ریلی جدید ۸/۵ کیلومتری در خاک جمهوری آذربایجان تا مرز ایران، و نیز ریلی جدید ۱۷/۵ کیلومتری در خاک ایران و نیز پل ریلی بر روی رودخانه آستاراچای در مرز مشترک دو کشور احداث شده و نخستین قطار آزمایشی نیز در سال گذشته میان دو کشور به حرکت درآمد. علاوه بر خط ریلی رشت—آستارا، راه‌اندازی قطار مسافربری آستارا—مسکو و بالعکس نیز از پروژه‌های مربوط به دالان شمال جنوب به شمار می‌آید. حال باید منتظر ماند و دید که پس از دهه‌ها انتظار، راه‌آهن رشت—آستارا می‌تواند با استارت خود به سطح بنای تجارت اوراسیا تبدیل شود.